

ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ

ਜੀ ਸੀ ਮਿੱਤਲ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜੇ.

ਸ਼ਿਵ ਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ - ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ- ਆਰ ਸਪੋਂਡੈਂਟਸ। 1983
ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ. 2894 .

9 ਜਨਵਰੀ 1986

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ, 1950 —ਆਰਟੀਕਲ 16—ਕਿਸੇ ਨਿਯਮਾਂ ਜਾਂ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਸੀਨੀਆਰਤਾ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਨ — ਤਿੰਨ ਸਰੋਤਾਂ ਤੋਂ ਸੇਵਾ ਲਈ ਭਰਤੀ — ਵਿਭਾਗ ਹਰ ਸਰੋਤ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਰੋਟੇਸ਼ਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸੀਨੀਆਰਤਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ — ਸੀਨੀਆਰਤਾ — ਕੀ ਕਰਨਾ ਹੈ ਸੇਵਾ ਦੀ ਲੰਬਾਈ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੇਵਾ ਨਿਯਮਾਂ ਜਾਂ ਸਰਕਾਰੀ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ । ਸੀਨੀਆਰਤਾ ਸੇਵਾ ਦੀ ਨਿਰੰਤਰ ਲੰਬਾਈ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਤੈਅ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਉਸ ਅਨੁਪਾਤ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜਿਸ ਵਿਚ ਰੋਟਾ ਪ੍ਰਣਾਲੀ 'ਤੇ ਤਿੰਨ ਸਰੋਤਾਂ ਤੋਂ ਭਰਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

(ਪਰਾ ੯)

ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226/227 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੋਧੀ ਹੋਈ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ:

-

- (i) ਕੇਸ ਦਾ ਪੂਰਾ ਰਿਕਾਰਡ ਤਲਬ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ;
- (ii) 1948 ਦੀ ਬਲਾਕ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤ ਅਫਸਰ ਦੀ ਸੀਨੀਆਰਤਾ ਸੂਚੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਸਰਟੀਓਰੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਿੱਟ , ਅਨੁਸੂਚੀ P-13 ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ;
- (iii) ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2 ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੇਵਾ ਨਿਯਮਾਂ/ਸੇਵਾ ਦੀ ਲੰਬਾਈ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੀਨੀਆਰਤਾ ਸੂਚੀ ਨੂੰ ਮੁੜ ਉਲੀਕਣ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 3 ਤੋਂ 9

ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਮੈਂਡਮਸ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ;

- (iv) ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2 ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤ ਅਫਸਰਾਂ ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਤਰੱਕੀ ਦੇਣ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 3 ਤੋਂ 8, ਜੋ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਤੋਂ ਜੂਨੀਅਰ ਹਨ, ਨੂੰ ਪਦਉੱਨਤ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਮੈਂਡਮਸ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੀ ਰਿੱਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ;
- (v) ਇਹ ਮਾਣਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ. 1 ਅਤੇ 2 ਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ. 3 ਤੋਂ 9 ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਜੋ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਤੋਂ ਜੂਨੀਅਰ ਹੈ, ਨੂੰ ਤਰੱਕੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਰੱਖੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ;
- (vi) ਅਨੁਬੰਧਾਂ ਦੀਆਂ ਤਸਦੀਕਸ਼ੁਦਾ ਕਾਪੀਆਂ ਦਾਇਰ ਕਰਨਾ;
- (vii) ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਖਰਚੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ;
- (viii) ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਅਗਾਊਂ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਸੇਵਾ ਸੰਬੰਧੀ ਸ਼ਰਤ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਐਸ.ਐਸ ਨਿੱਝਰ ਦੇ ਨਾਲ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਡਾ .

ਜੀ.ਐਸ ਗਰੇਵਾਲ, ਏ.ਜੀ. (ਪੰਜਾਬ), ਐਸ.ਐਸ. ਬਾਜਵਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਜਵਾਬਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ।

ਐੱਮ.ਆਰ. ਅਗਨੀਹੋਤਰੀ, ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ, ਦੀਪਕ ਅਗਨੀਹੋਤਰੀ ਦੇ ਨਾਲ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 3 ਤੋਂ 8 ਲਈ।

ਨਿਰਣਾ

ਗੌਕਲ ਚੰਦ ਮਿੱਤਲ ਜੇ.

(1) ਨਿਯਮਾਂ ਜਾਂ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਕਿਸੇ ਸੇਵਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਸੀਨੀਅਰ ਓਰਿਟੀ ਸੂਚੀ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਦੀ ਲੰਬਾਈ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਇਹ ਉਸ ਅਨੁਪਾਤ ਵਿੱਚ ਰੋਟਾ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਿਅਕਤੀ ਤਿੰਨ ਤੋਂ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਸੀ। ਸਰੋਤ, ਇਸ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ

ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਨੁਕਤੇ ਹਨ।

(2) ਬਲਾਕ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤ ਅਫਸਰਾਂ (ਛੋਟੇ ਬੀਡੀਪੀਓਜ਼ ਲਈ) ਦਾ ਕੇਡਰ ਅਕਤੂਬਰ, 1960 ਵਿੱਚ 1 ਨਵੰਬਰ, 1959 ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸ਼ਿਵ ਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਨਵੰਬਰ 1962 ਵਿੱਚ ਬੀਡੀਪੀਓ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਿੱਧੇ ਭਰਤੀ ਹੋਏ ਸਨ। ਪੰਜਾਬ ਪਬਲਿਕ ਸਰਵਿਸ ਕਮਿਸ਼ਨ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 3 ਤੋਂ 9 7 ਸਤੰਬਰ, 1963 ਤੋਂ 11 ਜੂਨ, 1966 ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਬੀਡੀਪੀਓਜ਼ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਆਏ, ਸਿੱਧੇ ਭਰਤੀ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਹੋਰ ਸਰੋਤਾਂ ਤੋਂ 26 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1966 ਨੂੰ ਬੀ.ਡੀ.ਪੀ.ਓਜ਼ ਦੀ 31 ਦਸੰਬਰ, 1962 ਤੱਕ ਦਰਜ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਸੂਚੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਰੋਟਾ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਤੈਅ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਨਾ ਕਿ ਸੇਵਾ ਦੀ ਲੰਬਾਈ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ। ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਸੂਚੀ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕਵਰਿੰਗ ਪੱਤਰ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਪੀ.ਆਈ. ਇਸ ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬੀ.ਡੀ.ਪੀ.ਓਜ਼ ਦੀ ਭਰਤੀ 55 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ: 30 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ: 15 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਰੋਤਾਂ ਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ।

ਸ਼ਿਵ ਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ
(ਜੀ. ਸੀ. ਮਿੱਤਲ, ਜੇ.)

ਉਸ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੋਟਾ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਦੁਖੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾਵਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ। 24 ਅਕਤੂਬਰ, 1972 ਨੂੰ, ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਸੂਚੀ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਪ੍ਰਸਾਰਿਤ ਕੀਤਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ 31 ਜੁਲਾਈ, 1972 ਨੂੰ ਖੜ੍ਹੀ ਸੀ। ਇਹੀ ਅਨੁਸੂਚੀ P5 ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਨੰਬਰਾਂ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੇਵਾ ਦੀ ਲੰਬਾਈ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ 3 ਤੋਂ 9.

(3) ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, 22 ਜਨਵਰੀ, 1974 ਦੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 309 ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ, ਭਰਤੀ, ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਅਤੇ ਬੀਡੀਪੀਓਜ਼ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਸ਼ਰਤਾਂ, ਜਿਸਨੂੰ "ਪੰਜਾਬ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤ" ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕਲਾਸ II) ਸੇਵਾ ਨਿਯਮ, 1974 (ਥੋੜ੍ਹੇ ਜਿਹੇ ਨਿਯਮਾਂ ਲਈ)। ਸੇਵਾ ਦੀ ਨਿਰੰਤਰ ਲੰਬਾਈ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅੰਤਰ-ਵਿਗਿਆਨਕ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 13।

(4) ਸਾਲ 1975 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੋਰ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਸੂਚੀ P8 ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, — ਕਵਰਿੰਗ ਲੈਟਰ P7, ਮਿਤੀ 28 ਅਗਸਤ, 1975 ਦੇ ਰਾਹੀਂ। ਇਹ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਸੂਚੀ ਰੋਟਾ ਵਾਰਮੂਲੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਪੇਟੀਟੀ ਆਈ ਆਨਰਾਂ ਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਲਿਆਂਦਾ

ਗਿਆ ਸੀ। ਦੁਖੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ 17 ਸਤੰਬਰ, 1975 ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ P9 ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, 21 ਅਕਤੂਬਰ, 1979 ਨੂੰ ਕਵਰਿੰਗ ਲੈਟਰ P10 ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਹੋਰ ਟੈਟੇਟਿਵ ਸੀਨੀ ਓਰਿਟੀ ਲਿਸਟ PI ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਰੋਟਾ ਫਾਰਮੂਲੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੰ. 3 ਤੋਂ 9 ਹੇਠਾਂ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੁਬਾਰਾ ਫਿਰ, ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ. 1 ਨੇ 7 ਨਵੰਬਰ, 1979, ਅਨੁਸੂਚੀ P12 ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਜਦੋਂ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾਵਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਸੀਨੀਆਰਤਾ ਸੂਚੀ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਗੌਰਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ: 1459/1977 ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਸੀਨੀਆਰਤਾ ਸੂਚੀ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ 31 ਮਾਰਚ, 1975 ਦੇ ਪੱਤਰ ਨਾਲ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਉਹ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਲੰਬਿਤ ਸੀ, ਸੀਨੀਆਰਤਾ ਸੂਚੀ ਦਾ ਅਨੁਬੰਧ PII 21 ਅਕਤੂਬਰ, 1979 ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 537 ਆਫ 1980 ਨੂੰ ਅਕਤੂਬਰ, 1979 ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀਨੀਆਰਤਾ ਸੂਚੀ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਇੱਕ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 1 ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਇਹ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸੀਨੀਆਰਤਾ ਸੂਚੀ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ 27 ਫਰਵਰੀ, 1984 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸਾਰਿਤ ਕੀਤਾ। ਇਹੀ ਐਨੀਐਕਸਚਰ ਪੀ 13 ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸੀਨੀਆਰਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਰੋਟਾ ਸਿਸਟਮ ਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਉਸ ਸੀਨੀਆਰਤਾ ਸੂਚੀ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਇਸ ਲਈ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

(5) ਕਿਉਂਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਸਾਂਝਾ ਸਵਾਲ ਤਿੰਨੋਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, {ਹੇ ਇਸ ਸਾਂਝੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਨਿਪਟਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

(6) ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਧਿਰਾਂ 1947 ਵਿੱਚ ਨਿਯਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਇਸ ਲਈ ਸੀਨੀਆਰਤਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਨਾ ਤਾਂ ਕੋਈ ਨਿਯਮ ਸਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸਰਕਾਰੀ ਹਦਾਇਤਾਂ ਸਨ। ਇਹ ਸਥਿਤੀ ਦੋਵਾਂ ਪਾਸਿਆਂ ਤੋਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਕੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਸੀਨੀਆਰਤਾ ਤੈਅ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਹਦਾਇਤਾਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਉਹ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਕੋਈ ਸਰਕਾਰੀ ਹੁਕਮ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਸਨੇ ਰੋਟਾ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਸੀਨੀਆਰਤਾ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਲਈ ਪੱਤਰ ਅਨੁਸੂਚੀ PI 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਭਰਤੀ ਲਈ ਤਿੰਨ ਸਰੋਤ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਦੇਖਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਕੀ ਪੱਤਰ ਅਨੁਸੂਚਿਤ PI ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅਤੇ

ਕੀ ਇਸ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ ਗਏ ਅਧਾਰ ਨੂੰ ਸੀਨੀਆਰਤਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵਾਜਬ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(7) ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੇਰਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਪੱਤਰ ਅਨੁਸੂਚਿਤ P1 ਨੂੰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਬੀਡੀਪੀਓਜ਼ ਦੀ ਗਰੇਡੇਸ਼ਨ ਸੂਚੀ ਦਾ ਕਵਰਿੰਗ ਲੈਟਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸੀਨੀਆਰਤਾ ਕਿਵੇਂ ਤੈਅ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ 55 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ: 30 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ: 15 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਭਰਤੀ ਲਈ ਤਿੰਨ ਸਰੋਤ ਸਨ ਅਤੇ ਉਸੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਇਸ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸੀਨੀਆਰਤਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਦਰਸਾਏ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਰੋਟੇਸ਼ਨ ਅਧਾਰ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਕੋਈ ਨੀਤੀਗਤ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਸੀਨੀਆਰਤਾ ਸੂਚੀ ਅਨੁਸੂਚੀ P2 ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਸੀਨੀਆਰਤਾ ਕਿਵੇਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ। ਹਕੀਕਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਸੀਨੀਆਰਤਾ ਤੈਅ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

(8) ਹੁਣ ਤੱਕ ਇਹ ਤੈਅ ਹੋਇਆ ਨਿਯਮ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਸੇਵਾ ਨਿਯਮ ਜਾਂ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਸੇਵਾ ਦੀ ਲੰਬਾਈ ਨੂੰ ਸੀਨੀਆਰਤਾ ਤੈਅ ਕਰਨ ਦਾ ਆਧਾਰ ਬਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਬੇਸ਼ੱਕ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾ ਨਿਯਮ ਜਾਂ ਕਾਰਜਕਾਰੀ, ਰੋਟਾ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਸਮੇਤ ਸੀਨੀਆਰਤਾ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਕਿਰਾਇਆ ਤਰੀਕਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਰੋਟਾ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸੀਨੀਆਰਤਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਨਿਯਮ ਜਾਂ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਤੱਥ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਸੇਵਾ ਲਈ ਭਰਤੀ ਤਿੰਨ ਸਰੋਤਾਂ ਤੋਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਖੁਦ ਰੋਟਾ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿਕਸਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਸੀਨੀਆਰਤਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੈ।

ਵਿਜੇ ਸਿੰਘ ਰਾਓ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (ਡੀ.ਵੀ. ਸਹਿਗਲ, ਜੇ.)

(9) ਐਚ.ਵੀ. ਪਰਦਾਸਨੀ ਤੇ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ (1) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਤਾਜ਼ਾ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਰੰਗਨਾਥ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਜੇ. ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਲਈ ਬੋਲਦੇ ਹੋਏ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ: -

"ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸੀਨੀਆਰਤਾ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤ੍ਰਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰੋਵਿਜ਼ਨ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ 5 ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਗ੍ਰੇਡ ਵਿੱਚ ਨਿਰੰਤਰ ਸੇਵਾ ਦੀ ਲੰਬਾਈ ਉਸ ਗ੍ਰੇਡ ਵਿੱਚ ਸੀਨੀਆਰਤਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦਾ ਆਧਾਰ ਹੋਵੇਗੀ।"

ਉਪਰੋਕਤ ਹੁਕਮ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੀਨੀਆਰਤਾ ਸੇਵਾ ਦੀ ਨਿਰੰਤਰ ਲੰਬਾਈ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ ਨਾ ਕਿ ਉਸ ਅਨੁਪਾਤ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਰੋਟਾ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਸਰੋਤਾਂ ਤੋਂ ਭਰਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਕੋਈ ਸੇਵਾ ਨਿਯਮ ਜਾਂ ਸਰਕਾਰੀ ਹਦਾਇਤਾਂ।

(10) ਉੱਪਰ ਦਰਜ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, 1983 ਦੇ ਸੀਡਬਲਯੂਪੀ ਨੰਬਰ 2894 ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸਾਲ 1984 ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀਨੀਆਰਤਾ ਸੂਚੀ ਅਨੁਸੂਚੀ P13 ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਨਵੀਂ ਸੀਨੀਆਰਤਾ ਸੂਚੀ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਿਰਫ਼ ਸੇਵਾ ਦੀ ਨਿਰੰਤਰ ਲੰਬਾਈ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ। 1977 ਦੇ CWP ਨੰਬਰ 1459 ਅਤੇ 1980 ਦੇ 537 ਦਾ ਵੀ ਉਪਰੋਕਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪਾਰਟੀਆਂ ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਛੱਡੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।

ਐਨ.ਕੇ.ਐਸ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਡੋਲਮਿਨ

ਡੀਵੀ ਸਹਿਗਲ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜੇ.

ਵਿਜੇ ਸਿੰਘ ਰਾਓ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ,

ਬਨਾਮ

ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ, - ਉੱਤਰਦਾਤਾ।

ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 4461 ਆਰਜੇ 1985

9 ਜਨਵਰੀ 1986

ਪੰਜਾਬ ਸਿਵਲ ਸਰਵਿਸ ਰੂਲਜ਼, ਖੰਡ I— ਨਿਯਮ 10.2(a) ਪਰਿਵਰਤਨ — ਹਰਿਆਣਾ ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀਜ਼ ਐਕਟ, 1984— ਸੈਕਸ਼ਨ 20, 25 ਅਤੇ 31— ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਪਲਾਈ ਅਤੇ ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ — ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ 6, 14, 16, 18, 19, 21, 24, 26 29, 34 ਅਤੇ 35— ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਪਲਾਈ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਮਰਜ਼ੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਫੈਡ ਈਰੋਸ਼ਨ (ਹੈਫੇਡ) ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ — ਤਬਾਦਲਾ